

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **S. B.**, bytem L. 3, Z., proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem v Praze, Na Poříčním právu 376/1, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 1. 2013, č. j. 2012/90415-421, ve věci přiznání podpory v nezaměstnanosti,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **je povinen** zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení částku 200 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí označeného shora, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Olomouci ze dne 10. 10. 2012, č. j. MPSV-UP/5847872/12/AIS-ZAM, kterým byla žalobci přiznána podpora v nezaměstnanosti ode dne 1. 10. 2012 ve výši 3.559 Kč měsíčně po dobu prvních dvou měsíců, ve výši 2.848 Kč měsíčně po dobu dalších dvou měsíců a ve výši 2.610 Kč měsíčně po zbývající podpůrčí dobu. Podpora v nezaměstnanosti byla přiznána po podpůrčí dobu 11 měsíců a nevyláčí se po dobu trvání právního vztahu, na jehož základě žalobce vykonává některou z činností podle § 25 odst. 3 zákona o zaměstnanosti – tím není dotčeno poskytování podpory v nezaměstnanosti po přiznanou podpůrčí dobu.

[2] Žalobce odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na § 39, § 41 a § 43 zákona o zaměstnanosti. Srovnáním s příslušnými zákonnými ustanoveními dospěl žalobce k tomu, že mu Úřad práce chybně vypočítal jeho nárok na podporu v nezaměstnanosti. V předchozích dvou letech žalobce vykonával činnost osoby samostatně výdělečně činné v období od 2. 3. 2002 do 30. 9. 2012, od 5. 9. 2011 do 31. 12. 2011, od 16. 5. 2011 do 27. 6. 2011, od 1. 10. 2010 do 23. 2. 2011 a od 3. 5. 2010 do 31. 8. 2010, s dobou důchodového pojištění od 1. 1. 2009 do 28. 2. 2009, od 1. 5. 2009 do 18. 5. 2009, od 9. 7. 2009 do 15. 12. 2009, od 3. 5. 2010 do 31. 8. 2010, od 1. 10. 2010 do 31. 12. 2010, od 1. 1. 2011 do 23. 2. 2011, od 16. 5. 2011 do 27. 6. 2011, od 5. 9. 2011 do 31. 12. 2011. Poslední vyměřovací základ za rok 2011, který je dobou důchodového pojištění a spadá do rozhodného období, činí 162.196 Kč a počet měsíců účasti na důchodovém pojištění byl osm. Za výkon samostatné výdělečné činnosti v době od 1. 10. 2010 do 23. 2. 2011, od 3. 5. 2010 do 31. 8. 2010, od 9. 7. 2009 do 15. 12. 2009, od 1. 5. 2009 do 18. 5. 2009 a od 1. 9. 2003 do 28. 2. 2009 byl žalobce veden u OSSZ Šumperk, s dobou důchodového pojištění od 12. 3. 1992 do 31. 12. 1994, od 1. 9. 2003 do 28. 2. 2009, od 1. 5. 2009 do 18. 5. 2009, od 9. 7. 2009 do 15. 12. 2009, od 3. 5. 2010 do 31. 8. 2010 a od 1. 10. 2010 do 23. 2. 2011. Poslední účtované období za shora uvedenou činnost byl rok 2010 s vyměřovacím základem ve výši 178.523 Kč, s počtem měsíců účasti na důchodovém pojištění sedm. Žádost o podporu v nezaměstnanosti žalobce podal dne 1. 10. 2012 a téhož dne byl zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání. Žalobce splnil všechny podmínky nároku na podporu v nezaměstnanosti stanovené zákonem. Před podáním žádosti o podporu v nezaměstnanosti a zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání byl žalobce osobou samostatně výdělečně činnou, tedy fyzická osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění. Žalobce má za to, že splnil podmínku získání jinou výdělečnou činností doby důchodového pojištění v délce alespoň 12 měsíců a tím získal nárok na podporu v nezaměstnanosti v souladu s § 39 odst. 1 a § 48 zákona o zaměstnanosti v plné výši. Žalobce tedy vykonával výdělečnou činnost zakládající povinnost odvádět pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, což řádně doložil potvrzením z OSSZ Šumperk, a proto by výše jeho podpory v nezaměstnanosti se měla vypočítat a stanovit podle jeho posledního vyměřovacího základu v rozhodném období, což je rok 2011, a výše jeho podpory by v prvních dvou měsících podpůrčí doby měla činit 65 %, další dva měsíce podpůrčí doby 50 % a po zbývajících podpůrčí dobu 45 % z posledního vyměřovacího základu v rozhodném období přepočteného na jeden kalendářní měsíc, nikoliv ve výši 0,15 násobku za první 2 měsíce, za další 2 měsíce ve výši 0,12 násobku a po zbývajících dobu ve výši 0,11 násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za I. a III. čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém žalobce podal žádost o podporu, jak rozhodl Úřad práce. Žalovaný v napadeném rozhodnutí fakticky převzal odůvodnění rozhodnutí Úřadu práce ČR ze dne 10. 10. 2012 s tím, že výpočet je správný, žalobcem tvrzené skutečnosti jsou irelevantní a přiznaná podpora v nezaměstnanosti byla vypočtena v souladu se zákonem.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na § 50 odst. 1 a 2 a § 51 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti a uvedl, že posledním ukončeným zaměstnáním žalobce byla samostatná výdělečná činnost od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012 a tato doba byla zároveň dobou důchodového pojištění. Při stanovení výše podpory v nezaměstnanosti u žalobce nelze přihlížet k dřívějšímu výkonu samostatné

výdělečné činnosti, ale pouze k té poslední. Žalobci byla dána Úřadem práce možnost doložit vyměřovací základ za rok 2012, neboť v tomto roce žalobce vykonával poslední samostatnou výdělečnou činnost. Žalobce však uvedl, že vyměřovací základ za rok 2012 doložit nemůže. Žalovaný trval na tom, že při stanovení výše podpory v nezaměstnanosti se vychází z příjmu poslední vykonávané činnosti, neboť podpora v nezaměstnanosti by měla být kompenzací toho, o co žalobce přišel tím, že došlo ke skončení jeho samostatné výdělečné činnosti. Žalovaný má za prokázané, že poslední činností, kterou žalobce před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání vykonával, je samostatná výdělečná činnost vykonávaná od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012. V době předcházející této činnosti, konkrétně v době od 1. 1. 2012 do 29. 2. 2012, byl žalobce veden v evidenci uchazečů o zaměstnání. Je tedy zjevné, že k činnostem, které žalobce vykonával před tímto zařazením, nemůže být pro účely posouzení výše podpory v nezaměstnanosti nijak přihlíženo. V případě, že by žalobce nebyl ve výše uvedeném časovém rozmezí veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, ale byl by zaměstnán, takovým zaměstnáním by získal dobu důchodového pojištění podle § 11 odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, odporovalo by též smyslu a znění zákona, aby k určení výše podpory v nezaměstnanosti byly použity vyměřovací základy ze samostatné výdělečné činnosti, kterou žalobce vykonával v roce 2011, tedy před případným nástupem do zaměstnání. Proto má žalovaný za to, že postupoval zcela v souladu s právním řádem České republiky, když nevyhověl žalobcově žádosti o stanovení podpory v nezaměstnanosti z vyměřovacího základu za rok 2011, když poslední výdělečná činnost žalobce byla samostatná výdělečná činnost vykonávaná od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012. Žalovaný v daném případě neměl jinou možnost žalobci přiznat podporu v nezaměstnanosti mj. s odkazem na § 51 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, když u něho nebylo možno vyměřovací základ za rok 2012 stanovit. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl a žalobci nepřiznal náhradu nákladů řízení ani náhradu nákladů právního zastoupení.

[4] Žalobce v replice uvedl, že trvá na svém výsledku a rozhodnutí s nařízením jednání, protože chtěl podrobněji rozvést skutečnosti, na základě kterých nesouhlasí s názorem žalovaného.

[5] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 29. 1. 2013.

[6] Ze správního spisu krajský soud ve vztahu k souzené věci zjistil, že dne 1. 10. 2012 požádal žalobce o podporu v nezaměstnanosti. V části poslední ukončené zaměstnání nebo jiná výdělečná činnost v posledních dvou letech před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání, ve které uchazeč o zaměstnání žádá o podporu v nezaměstnanosti, žalobce uvedl činnost osoby samostatně výdělečně činné od 16. 5. 2011 do 27. 6. 2011, od 5. 9. 2011 do 31. 12. 2011 a od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012. Dále žalobce uvedl evidenci na Úřadu práce od 1. 1. 2012 do 29. 2. 2012.

[7] Podle potvrzení Okresní správy sociálního zabezpečení Šumperk ze dne 29. 3. 2011 byl žalobce veden jako osoba samostatně výdělečně činná od 1. 10. 2010 do 23. 2. 2011, od 3. 5. 2010 do 31. 8. 2010, od 9. 7. 2009 do 15. 12. 2009, od 1. 5. 2009 do 18. 5. 2009 a od 1. 9. 2003 do 28. 2. 2009. Žalobce byl účasten na důchodovém pojištění jako osoba samostatně výdělečně činná od 12. 3. 1992 do 31. 12. 1994, od 1. 9. 2003 do 28. 2. 2009, od 1. 5. 2009 do 18. 5. 2009, od 9. 7. 2009 do 15. 12. 2009, od 3. 5. 2010 do 31. 8. 2010 a od 1. 10. 2010 do 23. 2. 2011. Vyměřovací základ v roce 2010 činil 178.523 Kč a počet měsíců účasti na důchodovém pojištění byl sedm.

[8] Podle potvrzení Okresní správy sociálního zabezpečení Šumperk ze dne 1. 10. 2012 byl žalobce v evidenci veden jako osoba samostatně výdělečně činná od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012, od 5. 9. 2011 do 31. 12. 2011, od 16. 5. 2011 do 27. 6. 2011, od 1. 10. 2010 do 23. 2. 2011 a od 3. 5. 2010 do 31. 8. 2010. Doby důchodového pojištění, za které osoba samostatně výdělečně činná uhradila pojistné v posledních třech letech předcházejících kalendářnímu roku vydání tohoto potvrzení jsou: od 1. 1. 2009 do 28. 2. 2009, od 1. 5. 2009 do 18. 5. 2009, od 9. 7. 2009 do 15. 12. 2009, od 3. 5. 2010 do 31. 8. 2010, od 1. 10. 2010 do 31. 12. 2010, od 1. 1. 2011 do 23. 2. 2011, od 16. 5. 2011 27. 6. 2011 a od 5. 9. 2011 do 31. 12. 2011. Žalobce byl přihlášen k důchodovému pojištění v kalendářním roce, ve kterém bylo vydáno toto potvrzení a uhradil zálohy na důchodové pojištění, jejichž splatnost ke dni vydání tohoto potvrzení vypršela od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012. Poslední vyměřovací základ za rok 2011, který byl dobou důchodového pojištění a bylo uhrazeno pojistné a spadá do rozhodného období, činil 162.196 Kč a počet měsíců účasti na důchodovém pojištění byl osm.

[9] Při ústním jednání u Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Olomouci dne 10. 10. 2012 bylo žalobci sděleno, že je navrženo přiznání podpory v nezaměstnanosti z průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí roku 2011 po dobu 11 měsíců. Důvodem bylo přerušení samostatné výdělečné činnosti v období 1. 1. 2012 až 29. 2. 2012, kdy byla žalobci přiznána podpora v nezaměstnanosti z vyměřovacího základu za rok 2011. Žalobce byl obeznámen s tím, že správní řízení lze přerušit do doby doložení dokladů – nového vyměřovacího základu za rok 2012. Žalobce se při tomto jednání do protokolu vyjádřil, že trvá na vyplácení z vyměřovacího základu za rok 2011, vyměřovací základ za rok 2012 nemůže doložit.

[10] Podle rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajské pobočky Olomouci ze dne 10. 10. 2012 byla žalobci přiznána podpora v nezaměstnanosti podle § 39, § 42 odst. 3, § 43 odst. 1 písm. c) a odst. 2, § 48, § 50 odst. 5 a § 51 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti ode dne 1. 10. 2012 ve výši 3.559 Kč měsíčně po dobu prvních dvou měsíců, ve výši 2.848 Kč měsíčně po dobu dalších dvou měsíců a ve výši 2.610 Kč měsíčně po zbývajících podpůrných měsících. Podpora v nezaměstnanosti byla přiznána po podpůrnou dobu 11 měsíců. Podle § 44 odst. 3 zákona o zaměstnanosti se podpora v nezaměstnanosti nevyplácí po dobu trvání právního vztahu, na jehož základě je vykonávána některá z činností podle § 25 odst. 3 téhož zákona. Tím není podle § 46 písm. b) téhož zákona dotčeno poskytování podpory v nezaměstnanosti po přiznanou podpůrnou dobu. Ve vztahu k námitkám žalobce vůči výši podpory a jejímu výpočtu v odůvodnění tohoto rozhodnutí správní orgán I. stupně uvedl, že žalobce prokázal, že u něj nelze stanovit vyměřovací základ ze samostatné

výdělečné činnosti, kterou vykonával naposledy před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání. Jednalo se o samostatnou výdělečnou činnost v době od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012. Podpora v nezaměstnanosti byla z tohoto důvodu stanovena za první 2 měsíce ve výši 0,15 násobku, další 2 měsíce se ve výši 0,12 násobku a po zbývající dobu 0,11 násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém byla podána žádost o tuto podporu, tj. částky 23.726 Kč.

[11] Ve svém odvolání žalobce uvedl totožné námitky jako v žalobě.

[12] V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl odkaz na § 50 odst. 1 a 2 zákona o zaměstnanosti a dále uvedl, že posledním ukončeným zaměstnáním žalobce je výkon samostatné výdělečné činnosti od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012. Při stanovení výše podpory v nezaměstnanosti tak nelze přihlížet k dřívějším výkonu samostatné výdělečné činnosti žalobcem. Žalovaný odkázal na zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, a definici rozhodného období, z něhož se zjišťuje vyměřovací základ, kterým je kalendářní měsíc, za který se pojistné platí, a u osoby samostatně výdělečně činné je rozhodným obdobím kalendářní rok, za který se toto pojistné a příspěvek platí. V případě žalobce byl rozhodným obdobím podle tohoto zákona rok 2012, protože v tomto roce (konkrétně při vykonávání samostatné výdělečné činnosti od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012) byl žalobce přihlášen k důchodovému pojištění a uhradil zálohy na důchodové pojištění. V tomto roce 2012 však ze samostatné výdělečné činnosti (od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012) nebyl zjištěn ke dni vydání napadeného rozhodnutí vyměřovací základ za rok 2012. Postup pro případ, kdy u takové osoby nelze zjistit vyměřovací základ, stanoví § 51 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti a podle něj také správní orgány postupovaly. Žalovaný nemohl akceptovat námitky žalobce, že výše podpory v nezaměstnanosti by se měla v jeho případě stanovit z jeho posledního vyměřovacího základu v rozhodném období, což je rok 2011, a počítat procentuálně tak, jak uvedl žalobce. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu, správní orgán je oprávněn a povinen zvážit při svém rozhodování využití i jiného výkladu než jen doslovného jazykového. Jazyková metoda výkladu představuje přímočarý výklad právní normy z jejího textu. Při výkladu se pak vychází ze struktury věty, rozebírají se vztahy mezi jednotlivými částmi souvětí jednotlivých vět, co použité výrazy obvykle znamenají apod. Dojde-li však na základě různých výkladových metod k odlišným závěrům, musí správní orgán aplikovat takový výklad, který vedle samotného znění předpisu zohledňuje rovněž širší souvislosti jeho přijetí, zejména pak jeho účel. Účel a smysl rozebírané právní normy se pak posuzuje vzhledem k zaměření celého právního předpisu, který ji obsahuje. V daném případě s ohledem na smysl ustanovení zákona o zaměstnanosti týkající se podpory v nezaměstnanosti nutno dospět k závěru, že při stanovení výše podpory v nezaměstnanosti se vychází z příjmů z poslední vykonávané činnosti. Podpora v nezaměstnanosti by tak měla být „kompenzací“ toho, o co uchazeč o zaměstnání přišel s tím, že došlo ke skončení zaměstnání, resp. samostatné výdělečné činnosti. Poslední vykonávanou činností žalobce byla samostatná výdělečná činnost v době od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012. Jak žalobce sám souhlasil, když do výše uvedeného protokolu ze dne 10. 10. 2012 uvedl, že vyměřovací základ za rok 2012 nemůže doložit a nežádal přerušení správního řízení do doby doložení vyměřovacího základu za rok 2012, bylo prokázáno, že z této činnosti nebylo možno ke dni vydání napadeného rozhodnutí stanovit vyměřovací základ za rok 2012.

Pokud tedy Úřad práce přiznal žalobci podporu v nezaměstnanosti ve výši podle § 51 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti a podporu v nezaměstnanosti stanovil z násobku průměrné mzdy v národním hospodářství, postupoval v souladu se zákonem o zaměstnanosti. Pro doplnění žalovaný uvedl, že před evidencí na Úřadu práce od 1. 10. 2012 byl žalobce veden v evidenci uchazečů o zaměstnání od 1. 1. 2012 do 29. 2. 2012, když za této evidence mu byla pravomocným rozhodnutím ze dne 22. 5. 2012 přiznána podpora v nezaměstnanosti podle § 50 odst. 2 zákona o zaměstnanosti ode dne 1. 1. 2012 po podpůrčí dobu 11 měsíců, neboť naposledy před zařazením (od 1. 1. 2012) do evidence uchazečů o zaměstnání vykonával žalobce samostatnou výdělečnou činnost v době od 5. 9. 2011 do 31. 12. 2011, která byla zároveň dobou důchodového pojištění. Tato podpora byla žalobci vypočtena z doloženého vyměřovacího základu za rok 2011. Žalobce však pobíral tuto podporu do 29. 2. 2012, neboť ode dne 2. 3. 2012 začal opět vykonávat samostatnou výdělečnou činnost. Žalobci, který v posledních dvou letech před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání (od 1. 10. 2012) neuplynula celá podpůrčí doba a po uplynutí její části (od 1. 1. 2012 do 29. 2. 2012) získal jinou výdělečnou činností (SVČ) dobu důchodového pojištění v délce od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012, tj. déle než alespoň 3 měsíce, jak požaduje zákon o zaměstnanosti v § 48, a současně splnil podmínku celkové doby předchozího zaměstnání podle § 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti, proto má žalobce nárok na podporu v nezaměstnanosti po celou, v jeho případě 11 měsíční, podpůrčí dobu. Přiložené potvrzení OSSZ ze dne 29. 3. 2011 nemůže mít s ohledem na výše konstatované vliv na jiné posouzení věci.

[13] Žalobce u jednání soudu dne 10. 2. 2014 k provedení dokazování uvedl, že platilo, že když odpracuje v posledních dvou letech jeden rok, náleží uchazeči plná podpora a vychází se z posledního vyměřovacího základu, který je vždy znám. Zákon odkazuje u vyměřovacího základu na rozhodné období.

[14] Zástupkyně žalovaného k provedení dokazování uvedla, že odkazuje na vyjádření k žalobě a napadené rozhodnutí, kde bylo vše podrobně vysvětleno. Žalobce v posledním období od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012 byl osobou samostatně výdělečně činnou, předtím byl evidován jako uchazeč o zaměstnání. Zástupkyně žalovaného poukázala na to, že podpora v nezaměstnanosti má být náhradou za ztrátu výdělku z poslední činnosti. Poslední vykonávanou činností žalobce byla činnost osoby samostatně výdělečně činné v roce 2012, kdy vyměřovací základ stanoven nebyl. Pro takové situace existuje § 51 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti a ten byl aplikován.

[15] Na to žalobce citoval a poukazoval na poučení uchazeče o zaměstnání, konkrétně na bod 3 o rozhodném období a bod 10 o výši podpory.

[16] Žalobce v konečném návrhu požadoval vyplacení výše podpory podle zákona, jak mu náleží.

[17] Zástupkyně žalovaného v konečném návrhu uvedla, že trvá na svém tvrzení, že podpora byla přiznána správně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 123/2008–65 o posledním období výdělečné činnosti a výpočtu výše podpory v nezaměstnanosti.

[18] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[19] Podle § 50 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, výše podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci se stanoví procentní sazbou z průměrného měsíčního čistého výdělku, který byl u uchazeče o zaměstnání zjištěn a naposledy používán pro pracovněprávní účely v jeho posledním ukončeném zaměstnání v rozhodném období podle pracovněprávních předpisů; pokud se u něho tyto pracovněprávní předpisy neuplatňovaly vzhledem k úpravě stanovené zvláštními právními předpisy pro právní vztah, ve kterém vykonával své poslední ukončené zaměstnání, zjistí se pro účely podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci jeho průměrný měsíční čistý výdělek obdobně podle pracovněprávních předpisů.

[20] Podle § 50 odst. 2 zákona o zaměstnanosti výše podpory v nezaměstnanosti a podpory při rekvalifikaci u uchazeče o zaměstnání, který naposledy před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání vykonával samostatnou výdělečnou činnost, se stanoví procentní sazbou z posledního vyměřovacího základu v rozhodném období přepočteného na 1 kalendářní měsíc.

[21] Podle § 5b odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění účinném pro rok 2012 a 2013, vyměřovacím základem osoby samostatně výdělečně činné pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti je částka, kterou si určí, ne však méně než 50 % daňového základu; daňovým základem se pro účely tohoto zákona rozumí základ daně nebo dílčí základ daně stanovený podle § 7 zákona o daních z příjmů z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti po úpravě podle § 5 a 23 zákona o daních z příjmů, pokud se dále nestanoví jinak. Vykonávala-li osoba samostatně výdělečně činná v kalendářním roce hlavní samostatnou výdělečnou činnost i vedlejší samostatnou výdělečnou činnost a za dobu, po kterou vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, není účastna důchodového pojištění, považuje se za daňový základ poměrná část daňového základu; tato část se určí tak, že se daňový základ vydělí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla aspoň po část měsíce vykonávána samostatná výdělečná činnost, a výsledná částka se vynásobí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla aspoň po část měsíce vykonávána hlavní samostatná výdělečná činnost. Za výkon samostatné výdělečné činnosti a hlavní samostatné výdělečné činnosti se pro účely věty druhé nepovažuje kalendářní měsíc, v němž po celý měsíc osoba samostatně výdělečně činná měla nárok na výplatu nemocenského nebo peněžité pomoci v mateřství z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných; kalendářním měsícem se pro účely části věty před středníkem rozumí i jeho část, po kterou osoba samostatně výdělečně činná vykonávala samostatnou výdělečnou činnost, pokud výkon této činnosti netrval po celý kalendářní měsíc. Za daňový základ se u osoby samostatně výdělečně činné, která je poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou podle § 7a zákona o daních z příjmů, považuje rozdíl mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji, z něhož se vychází při výpočtu daně z příjmů stanovené paušální částkou. Do daňového základu se nezahrnují příjmy, které jsou podle zvláštního právního předpisu 54) samostatným základem daně z příjmů fyzických osob pro zdanění zvláštní sazbou daně. Za daňový základ se u osoby samostatně výdělečně činné, která není povinna podávat daňové přiznání, považuje příjem ze samostatné výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění

a udržení; tyto příjmy a výdaje se pro účely tohoto zákona posuzují podle zákona o daních z příjmů. O daňovou ztrátu podle § 34 odst. 1 zákona o daních z příjmů se daňový základ nesnižuje.

[22] Podle § 42 odst. 2 zákona o zaměstnanosti *skutečnosti rozhodné pro přiznání a poskytování podpory v nezaměstnanosti je uchazeč o zaměstnání povinen doložit, a to například evidenčním listem důchodového pojištění, potvrzením o zaměstnání, potvrzením o výši průměrného výdělku, dokladem o výkonu jiné výdělečné činnosti, u osoby samostatně výdělečně činné potvrzením o době trvání účasti na důchodovém pojištění a o vyměřovacím základu pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti; změny těchto skutečností je povinen písemně oznámit krajské pobočce Úřadu práce nejpozději do 8 kalendářních dnů.*

[23] Podle § 51 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti *podpora v nezaměstnanosti se uchazeči stanoví za první 2 měsíce ve výši 0,15 násobku, další 2 měsíce ve výši 0,12 násobku a po zbývajících podpůrných dobách 0,11 násobku průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém byla podána žádost o tuto podporu, jestliže nelze u něj stanovit průměrný měsíční čistý výdělek nebo vyměřovací základ.*

[24] V souzené věci nebylo sporu o skutkovém stavu, spor byl o výši podpory, a to jmenovitě o výběr správného ustanovení zákona na situaci žalobce a jeho aplikaci.

[25] Žalobce podal žádost o přiznání podpory dne 1. 10. 2012 a v žádosti uvedl jako poslední svou činnost v roce 2012 (konkrétně od 2. 3. 2012 do 30. 9. 2012) samostatnou výdělečnou činnost a tyto údaje potvrdila správnímu orgánu I. stupně i Okresní správa sociálního zabezpečení Šumperk. Žalobce byl Úřadem práce ČR výslovně upozorněn na možnost přerušení řízení do doby doložení vyměřovacího základu i na povinnost doložení vyměřovacího základu, přičemž obojí žalobce výslovně odmítl a nedoložil Úřadu práce výdělků za rok 2012, resp. vyměřovací základ za rok 2012 (viz protokol ze dne 10. 10. 2012).

[26] Skutkový stav byl tedy takový, že žalobce nedoložil poslední vyměřovací základ v rozhodném období (posledních dvou letech před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání v souladu s § 41 odst. 1 zákona o zaměstnanosti), jak mu to ukládá výše citovaný § 42 odst. 2 zákona o zaměstnanosti. Tuto situaci předvídá § 51 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti a stanoví postup pro tento případ. O ostatní aplikovaná ustanovení se spor nevedl.

[27] Žalované správní orgány vybraly na skutkový stav zjištěný u žalobce správné ustanovení, které přesně na jeho situaci dopadalo a to na tento stav aplikovaly. V souzené věci se jednalo o jednoduchý případ aplikace, naopak se nejednalo o složitý případ, který by například znamenal zjištění mezery v zákoně, střet více protikladných zákonných ustanovení nebo práv anebo případ složitě interpretace práva. Znění aplikovaného ustanovení bylo jednoznačné, proto jeho výklad nečinil žádné obtíže. Všechny výkladové metody (jazyková, gramatická, systematická, teleologická) vedou ke stejnému výsledku.

[28] Žalobce se mylí, pokud se domnívá, že v jeho případě mělo být užito vyměřovacího základu za rok 2011. Takovému postupu brání právě § 50 odst. 2 a § 51 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Žalobce se při takovém závěru zcela odchýlil od znění a záměru zákona, zcela pominul § 50 odst. 2 zákona o zaměstnanosti a vykládá si pojem „vyměřovací základ“ jako poslední známý vyměřovací základ bez toho, aby přihlédl ke skutečnosti, že posledním vyměřovacím základem je vyměřovací základ z poslední vykonávané činnosti. Tou je samostatná výdělečná činnost v roce 2012, což žalobce vůbec nepopírá, naopak sám to opakovaně uváděl v řízení správním i v soudním řízení správním. Takový závěr, k jakému dospěl žalobce ve své žalobě, by musel mít oporu v zákoně, který by zcela jinak formuloval zjišťování vyměřovacího základu a zahrnul by do zohlednění a výpočtu celé období posledních dvou let a nikoli jen poslední vykonávanou činnost. Výklad podaný žalobcem je však spíše fabulací či falešnou domněnkou, která nemá žádný zákonný základ či oporu a zcela zjevně odporuje zákonu. Při zjišťování zákonných práv a povinností je třeba vycházet primárně z textu zákona a nikoli z poučení uchazeče o zaměstnání, příp. vytrhávat z kontextu jednotlivé věty. Jediným závazným textem pro stanovení práv a povinností je zákon, dostupný např. na webových stránkách vlády ČR (<http://portal.gov.cz/portal/obcan/>), www.sbirka.cz (resp. stránkách Ministerstva vnitra), na webových stránkách žalovaného a dalších.

[29] Podle § 78 odst. 1 věty druhé s. ř. s. *pro nezákonnost zruší soud napadené rozhodnutí i tehdy, zjistí-li, že správní orgán překročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo jej zneužil*. Jinými slovy, správní uvážení soud nepřezkoumává, pokud nezjistí vybočení z jeho mezí či jeho zneužití, libovůli. Správní orgány svůj postup řádně a vyčerpávajícím způsobem v souzené věci odůvodnily, své úvahy dostatečně popsaly a soud shledal, že byly i v souladu se zásadami správního řízení, přijaté závěry pak byly přiměřené. Mezemi správního uvážení jsou především právní řád samotný, pravomoc a působnost správních orgánů, principy správního řízení, veřejný zájem, účel a cíl správního řízení (srov. Soňa Skulová: *Správní uvážení. Základní charakteristika a souvislosti pojmu*. Masarykova univerzita Brno, 2004). Správní orgány tak správní uvážení (o zvolení procesních úkonů, včetně volby důkazů i metod právní interpretace) použily v souladu se zákonem, včetně zásad správního řízení i obecně uznávaných právních zásad, včetně ústavních a těch, které vyplývají z právní teorie i evropského a mezinárodního práva.

[30] Správními orgány i soudem zaujatý právní názor potvrzuje i žalovaným zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2009, č. j. 4 Ads 123/2008-65, www.nssoud.cz, v jedné z dílčích zkoumaných otázek.

[31] Z výše uvedených důvodů soud žalobu zamítl v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.

[32] Úspěšnému žalovanému přiznal soud náhradu doloženého cestovného v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Olomouci dne 10. 2. 2014

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně